

Skipulagsfulltrúi Dalabyggðar
Stjórnsýsluhúsinu Miðbraut 11
370 Búðardalur

Sent í tölvupósti: skipulag@dalir.is

Reykjavík, 12. ágúst 2022

Athugasemdir frá Landvernd við tillögu að Aðalskipulagi í Dalabyggð 2022 - 2032

Stjórn Landverndar sendi ítarlega umsögn við vinnslutillögu vegna aðalskipulagsins þann 18. janúar 2022 og vísar í hana hér¹. Áhyggjur stjórnar samtakanna eru áfram þær sömu og fram koma í athugasemdum við vinnslutillöguna og snúa fyrst og fremst að uppbyggingu stórra vindorkuvera. Þá telur stjórn Landverndar að sveitastjórn hafi ekki átt nauðsynlegt samtal við íbúa sveitafélagsins um þær gríðarlegu breytingar sem felast í því að breyta blómlegu landbúnaðarhéraði og lítt snortnum heiðarlendum ríku af fjölbreyttum náttúruverðmætum í iðnaðarsvæði. Þessi stefna um slíka iðnaðaruppbyggingu helst ekki í hendur við önnur markmið sveitarfélagsins í stefnu þess um verndun náttúru og landslagsheilda.

Stjórn Landverndar vill einnig ítreka að vegna ríkra náttúruverndarhagsmuna á þessu einstaka svæði, sem einnig koma fram í umfjöllun um Dalabyggð í tillögunni og sveitastjórnin vill vernda, er enn mikilvægara en ella að fara mjög varlega og gæta að öllum lögbundnum ferlum og samráði við svo stórtækar ákvarðanir sem uppbygging vindorkuvera er. Þá er mikil hætta á því að vindorkuver dragi úr aðdráttarafli svæðisins fyrir ferðamenn og því vinnur uppbygging vindorkuvera gegn því að byggja upp ferðapjónustu í sátt við umhverfi og samfélag eins og lýst er í tillögunni. Vindorkuver á framangreindum svæðum geta einnig haft neikvæð áhrif á Breiðarfjörð sem er friðlýst svæði. Síðast en ekki síst munu áhrifin hafa ófyrirséð neikvæð áhrif á nærsamfélagið vegna margvíslegra neikvæðrar upplifunar sem íbúar hafa þegar komið á framfæri.

Vegna ítarlegrar umfjöllunar um áhrif vindorkuvera á náttúru og samfélag vísar stjórn Landverndar til athugasemda sinna um vinnslutillögu frá 18. Janúar 2022¹ og í athugasemdir sínar við breytt aðalskipulag frá 20. janúar 2021².

Stjórn Landverndar hafnar með öllu niðurstöðu umhverfisskýrslu um vindorkuver um að áhrif á jarðmyndanir séu óveruleg eða að áhrifin á samfélag séu jákvæð (bls. 5 í umhverfisskýrslu). Landvernd sendi inn umsögn um breytingar á aðalskipulagi Dalabyggðar vegna vindorkuveranna (dags. 20. januar 2021)² og vísar í þær hér. Innviðaráðherra hafnað því að breyta megi aðalskipulagi vegna vindorkuvera sem ekki eru í nýtingaflokki rammaáætlunar³ og því ætti öll umfjöllun um vindorkuver að hverfa úr tillögu um breytt aðalskipulag. Þrátt fyrir að um varúðarsvæði sé nú að ræða er ekki hægt að halda áfram með vinnu við vindorkuver á skipulagssvæði sveitafélagsins.

¹ [Stórfelld uppbygging vindorkuvera í Dalabyggð ekki til heilla - Landvernd](#)

² [Umsögn: Breiðarfjörðinn þarf að vernda. Vindorkuver eru skaðleg fuglalífi. - Landvernd](#)

³ [Ákvörðun innviðaráðherra um að synja staðfestingu aðalskipulagsbreytinga um vindorkuver í Reykhólahreppi og Dalabyggð | Fréttir | Skipulagsstofnun](#)

Fram kemur að uppbygging vindorkuvera sé ekki hluti af heildarendurskoðun skipulagsins. Á bls. 6 í umhverfisskýrslu segir „Um er að ræða atriði sem ekki var fjallað um í breytingu á aðalskipulagi vegna vindorkugarðanna, en verður metið í umhverfismati framkvæmda skv. ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu.“ Fyrir íbúa svæðisins er gríðarlega mikilvægt að vita samkvæmt bestu rannsóknum hver áhrifin á samfélag og umhverfi þeirra verða og sú greining áætlana þarf að fara fram af hendi sveitafélagsins en ekki eingöngu framkvæmdaaðila. Sveitastjórn Dalabyggðar getur því ekki eingöngu stuðst við niðurstöðu umhverfismats framkvæmdanna sem er í ferli heldur þarf að gera sjálfstæða greiningu á áhrifunum áætlana um vindorkuver á sveitafélagið í heild.

Stjórn Landverndar hafnar því sem fram kemur á bls. 42 í umhverfisskýrslu um að óvissa ríki um stöðu vindorku innan rammaáætlunar. Orkunýting fellur undir rammaáætlun, enda hefur verkefnastjórn hennar tekið fyrir nokkur vindorkuver. Landvernd hefur fjallað ítarlega um þennan þátt, sjá m.a. fyrri athugasemdir Landverndar og almenna umfjöllun⁴. Sveitafélagið ætti því að hafna öllum fyrirætlunum um vindorkuver sem ekki hafa fallið í nýtingaflokk rammaáætlunar. Síðast en ekki síst þá liggur fyrir að ekki hafa verið mótuð lög eða reglugerðir um vindorku af hálfu stjórnvalda. Eðlilegast er að sveitafélög bíði með allar ákvarðanir sem binda sveitafélagið þessum framkvæmdum þar til lög og reglur varðandi þær skýrast.

Lokaorð

Stjórn Landverndar hvetur sveitastjórn Dalabyggðar til þess að fjarlægja alla umfjöllun um vindorkuver úr tillögu að aðalskipulagi. Stjórnin hvetur Skipulagsstofnun til að hafna tillögu að breyttu aðalskipulagi sem inniheldur umfjöllun um þau með vísan til ákvörðunar innviðaráðherra frá í apríl 2022.

*Með vinsemd og virðingu
f.h. stjórnar Landverndar*

Auður Önnu Magnúsdóttir, framkvæmdastjóri Landverndar

⁴ [Vindorkuver eiga heima í rammaáætlun \(landvernd.is\)](https://landvernd.is)